

สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน

สหกรณ์การเกษตร

ประจำปี 2560

สหกรณ์การเกษตร เป็นสหกรณ์ที่เกิดจากผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินกิจกรรมร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือสมาชิกด้วยธุรกิจสินเชื่อให้แก่สมาชิกเพื่อประกอบอาชีพ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิตมาจำหน่าย แปรรูปผลผลิตออกมาขาย ให้บริการและส่งเสริมการเกษตรต่างๆ ตลอดจนบริหารจัดการเงินทุนของสหกรณ์ ซึ่งมาจากการระดมหุ้น และสร้างความศรัทธาความเชื่อมั่นของสมาชิกเพื่อนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์

สารสนเทศความรู้ทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูล จากรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์การเกษตรทั่วประเทศ ประจำปี 2560 จำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น 3,709 สหกรณ์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์การเกษตร) มีสมาชิกทั้งสิ้น 6,597,117 คน

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร ในรอบปี 2560 มีมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้นจำนวน 295,228.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.66 โดยธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงสุด จำนวน 95,488.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.34 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 1.45 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ประจำปี 2560 มีผลกำไรสุทธิ 3,983.64 ล้านบาท ประกอบด้วยสหกรณ์ที่มีผลกำไร จำนวน 2,578 สหกรณ์ จำนวนเงิน 6,147.45 ล้านบาท สหกรณ์ที่มีผลขาดทุน จำนวน 1,087 สหกรณ์ จำนวนเงิน 2,163.81 ล้านบาท และสหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน จำนวน 44 สหกรณ์

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จำนวน 255,378.46 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.14 ส่วนใหญ่เป็นหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 69.24 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น โดยเป็นเงินกู้ยืมและเครดิตการค้าสูงสุด ร้อยละ 32.14 รองลงมาเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 26.87 ของทุนดำเนินงาน นอกจากนั้นเป็นเงินทุนของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 30.76 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น โดยทุนดำเนินงานดังกล่าวสหกรณ์นำไปลงทุนในรูปของสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 64.23 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 35.77 ส่วนใหญ่ลงทุนในเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.24 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 6.54

กล่าวโดยสรุป ในรอบปี 2560 สหกรณ์การเกษตรมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.04 ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.14 มูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 295,228.30 ล้านบาท (เฉลี่ย 24,602.36 ล้านบาท/เดือน) เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.66 การดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิ เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 17.35 โดยทุนดำเนินงานที่ได้มาไปลงทุนในสินทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ร้อยละ 68.00 และจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร มีอัตรากำไรขั้นต้นของลูกหนี้ร้อยละ 37.47 ซึ่งมีอัตราสูงกว่าปี 2559 ดังนั้น ความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ

รูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์

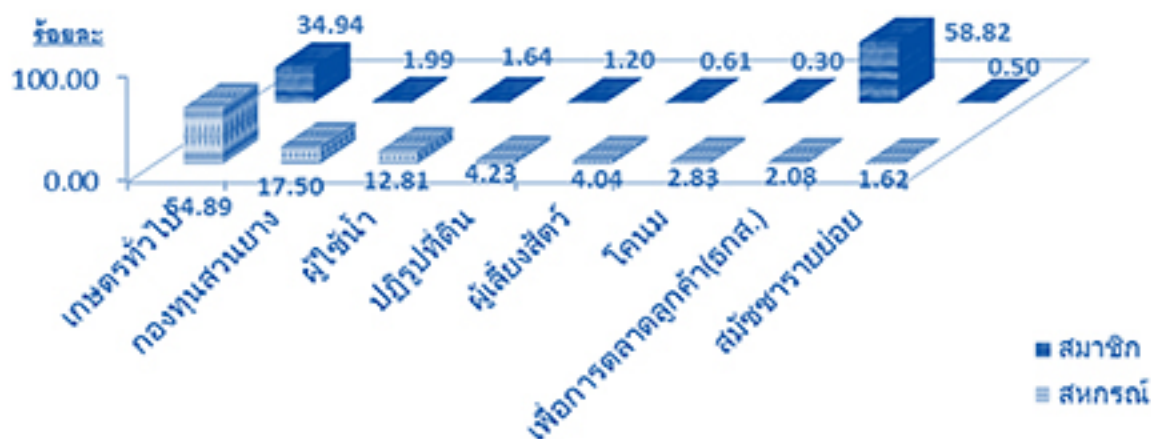
สหกรณ์การเกษตร เป็นธุรกิจแบบเอกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดการร่วมกันในการรวบรวมและแปรรูปผลผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์อย่างเดียวกันของบรรดาสมาชิก บนพื้นฐานของหลักการและอุดมการณ์ของสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์และส่งเสริมให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

จำนวนสหกรณ์ และจำนวนสมาชิก

จำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกแยกตามประเภทย่อย

ประเภทย่อย	จำนวนสหกรณ์					จำนวนสมาชิก				
	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
เกษตรทั่วไป	2,036	54.89	2,009	54.73	1.34	2,305,231	34.94	2,297,713	34.85	0.33
กองทุนสวนยาง	649	17.50	634	17.27	2.37	131,252	1.99	131,567	2.00	(0.24)
ผู้ใช้น้ำ	475	12.81	482	13.13	(1.45)	107,900	1.64	112,085	1.70	(3.73)
ปฏิรูปที่ดิน	157	4.23	152	4.14	3.29	78,900	1.20	78,075	1.18	1.06
ผู้เลี้ยงสัตว์	150	4.04	149	4.06	0.67	40,465	0.61	40,989	0.62	(1.28)
โคนม	105	2.83	104	2.83	0.96	19,474	0.30	19,530	0.30	(0.29)
เพื่อการตลาดลูกค้า (รทส.)	77	2.08	77	2.10	-	3,880,717	58.82	3,877,107	58.81	0.09
สมาชิกรายย่อย	60	1.62	64	1.74	(6.25)	33,178	0.50	35,254	0.54	(5.89)
รวม	3,671	100	3,671	100	1.04	6,597,117	100	6,592,320	100	0.07

แสดงร้อยละของจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ประจำปี 2560

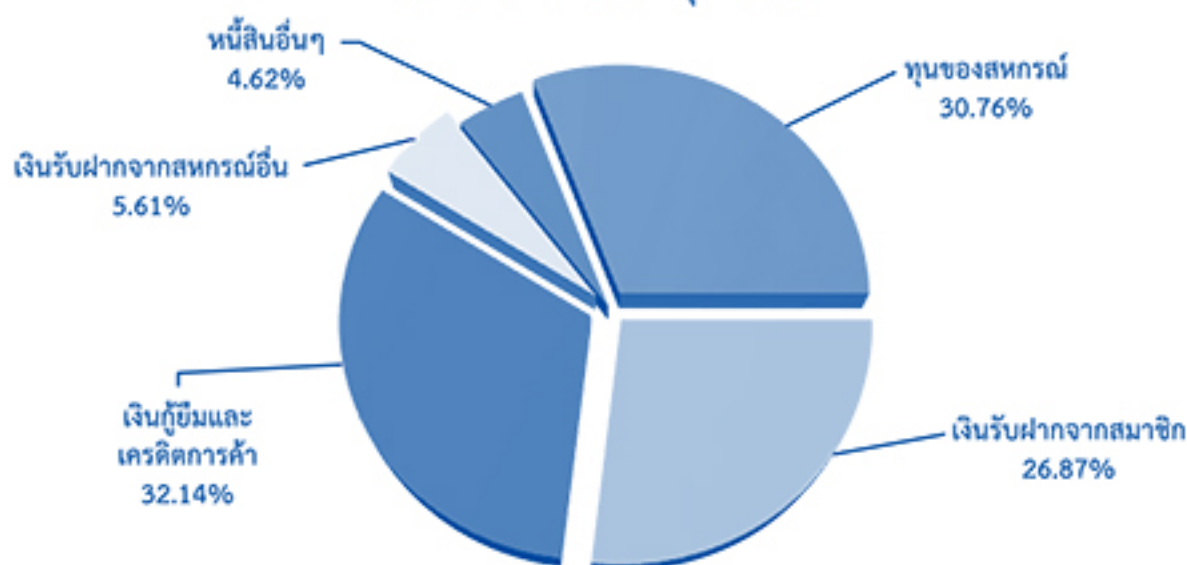
ในปี 2560 สหกรณ์การเกษตร (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์) มีจำนวนทั้งสิ้น 3,709 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.04 ส่วนใหญ่เป็นประเภทสหกรณ์การเกษตรทั่วไปร้อยละ 54.89 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น

สหกรณ์การเกษตรมีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 6,597,117 คน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 0.07 โดยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นประเภทสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดและลูกค้า (รทส.) ร้อยละ 58.82 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น

แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มาของเงินทุน	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
เงินรับฝากจากสมาชิก	68,605.01	26.87	61,850.93	25.95	10.92
เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น	14,335.13	5.61	15,430.60	6.47	(7.10)
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	82,079.38	32.14	75,540.33	31.69	8.66
หนี้สินอื่นๆ	11,807.51	4.62	11,484.19	4.82	2.82
ทุนของสหกรณ์	78,551.43	30.76	74,047.93	31.07	6.08
รวมทั้งสิ้น	255,378.46	100.00	238,353.98	100.00	7.14

แสดงแหล่งที่มาของเงินทุน ปี 2560

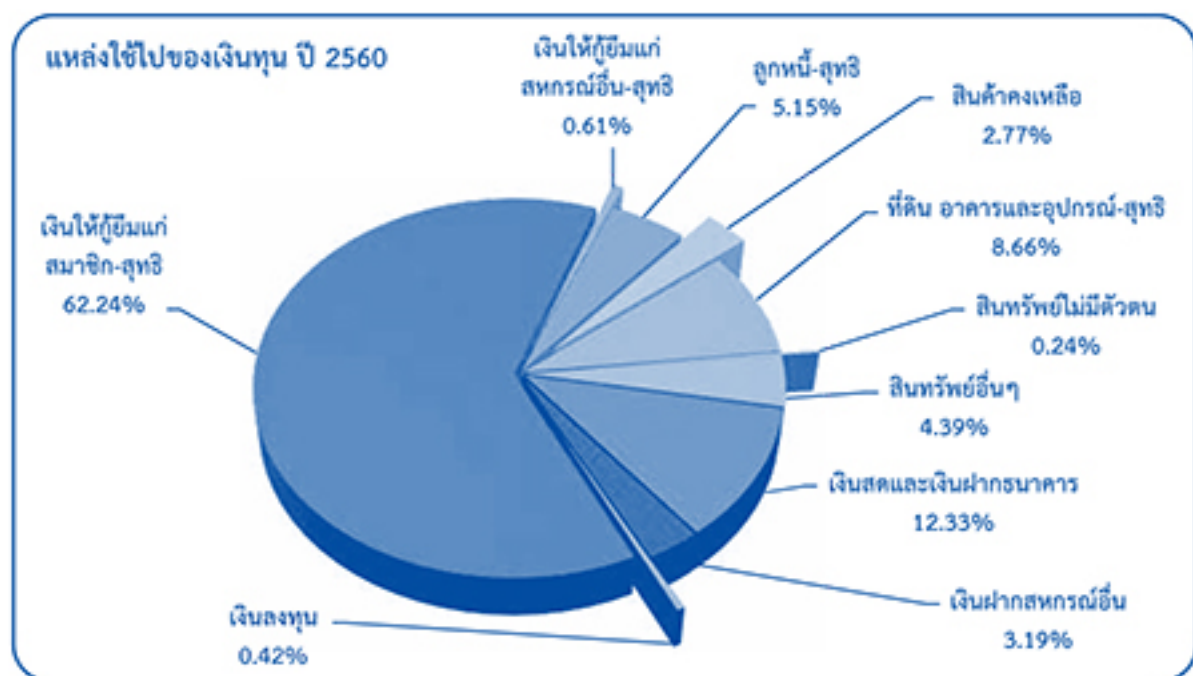

ในปี 2560 สหกรณ์การเกษตรมีทุนดำเนินงาน จำนวน 255,378.46 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.14 เงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 69.24 ของทุนดำเนินงาน (ในจำนวนนี้เป็นเงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 32.14 รองลงมาเป็นเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 26.87 เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 5.61 และหนี้สินอื่นๆ ร้อยละ 4.62 และเป็นเงินทุนของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 30.76 ของทุนดำเนินงาน ซึ่งทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากการสะสมเงินค่าหุ้นของสมาชิก

หากพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างแหล่งที่มาของเงินทุนในแต่ละปี พบว่า ในปี 2560 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์การเกษตรมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับปี 2559 และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากจากสมาชิก เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า หนี้สินอื่น และทุนของสหกรณ์ สำหรับเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่นมีอัตราลดลงจากปี 2559

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

แหล่งใช้ไปของเงินทุน	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	31,492.30	12.33	27,457.12	11.52	14.70
เงินฝากสหกรณ์อื่น	8,144.79	3.19	7,480.87	3.14	8.87
เงินลงทุน	1,074.95	0.42	1,072.21	0.45	0.26
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ	158,949.80	62.24	149,195.74	62.59	6.54
เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น-สุทธิ	1,567.11	0.61	1,591.36	0.67	(1.52)
ลูกหนี้-สุทธิ	13,150.47	5.15	12,241.37	5.14	7.43
สินค้าคงเหลือ	7,069.21	2.77	7,324.34	3.07	(3.48)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	22,104.51	8.66	21,164.67	8.88	4.44
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	606.36	0.24	522.27	0.22	16.10
สินทรัพย์อื่นๆ	11,218.96	4.39	10,304.03	4.32	8.88
รวมทั้งสิ้น	255,378.46	100.00	238,353.98	100.00	7.14

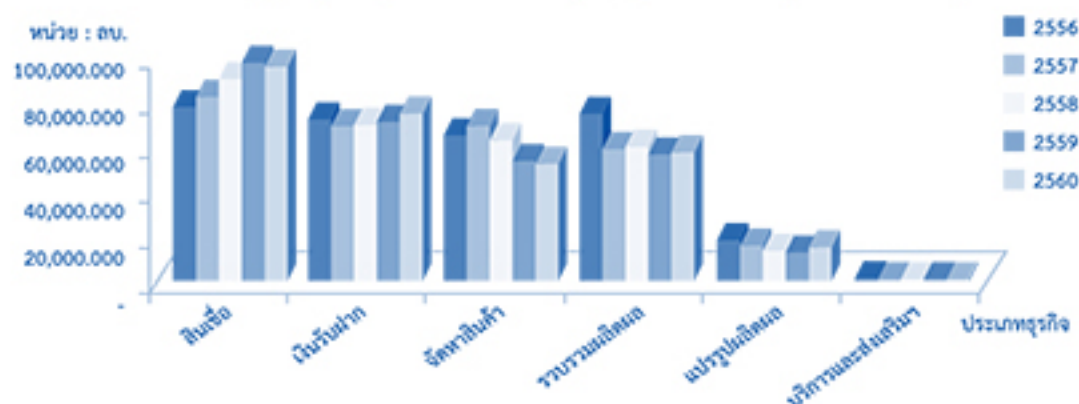
สำหรับการใช้เงินทุนของสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่ลงทุนในเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก ร้อยละ 62.24 ของเงินทุนที่ใช้ไป รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 12.33

หากพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างการใช้ไปของเงินทุนในแต่ละปี พบว่า ในปี 2560 สหกรณ์การเกษตร มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับปี 2559 และมีอัตราการเพิ่มขึ้นจากปี 2559 สูงสุดในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และเงินสด/เงินฝากธนาคาร

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
ธุรกิจสินเชื่อ	95,488.60	32.34	96,897.14	33.37	(1.45)
- สมาชิก	93,752.90	31.75	94,960.49	32.70	(1.27)
- สหกรณ์อื่น	1,735.70	0.59	1,936.65	0.67	(10.38)
ธุรกิจเงินรับฝาก	74,463.83	25.22	70,713.61	24.35	5.30
- สมาชิก	59,984.69	20.32	54,745.13	18.85	9.57
- สหกรณ์อื่น	4,987.75	1.69	5,484.72	1.89	(9.06)
- อื่นๆ	9,491.39	3.21	10,483.76	3.61	(9.47)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	52,238.50	17.73	53,186.75	18.31	(1.61)
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	57,296.67	19.41	56,141.51	19.33	2.06
ธุรกิจแปรรูปผลผลิต	15,005.44	5.08	12,744.99	4.39	17.74
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	645.26	0.22	724.73	0.25	(10.97)
รวมทั้งสิ้น	295,228.30	100.00	290,408.73	100.00	1.66

ในปี 2560 สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจในด้านต่างๆ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจเงินรับฝาก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิต และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 295,228.30 ล้านบาท (เฉลี่ย 24,602.36 ล้านบาท/เดือน) เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 1.66 โดยธุรกิจสินเชื่อมีอัตราการเติบโต ร้อยละ 32.34 รองลงมาเป็นธุรกิจเงินรับฝาก ร้อยละ 25.22 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจของปี 2560 กับปี 2559 พบว่า ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจสินเชื่อ มีอัตราลดลง ร้อยละ 10.97 , 1.61 และร้อยละ 1.45 ตามลำดับ ในขณะที่ธุรกิจแปรรูปผลผลิต ธุรกิจเงินรับฝาก และธุรกิจรวบรวมผลผลิต มีอัตราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.74 , 5.30 และร้อยละ 2.06 ตามลำดับ

เปรียบเทียบมูลค่าธุรกิจ (แยกตามประเภทธุรกิจ) ในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560)

หากพิจารณาภาพรวมมูลค่าธุรกิจในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (ปี 2556-2560) สหกรณ์การเกษตรมีมูลค่าธุรกิจเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป

ฐานะทางการเงินของสหกรณ์

รายการ	2560		2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	31,492.30	12.33	27,457.12	11.52	4,035.18	14.70
เงินฝากสหกรณ์อื่น	8,144.79	3.19	7,480.87	3.14	663.92	8.87
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	155.52	0.06	170.95	0.07	(15.43)	(9.03)
เงินลงทุนระยะสั้น	113.62	0.04	217.85	0.09	(104.23)	(47.84)
เงินให้กู้ระยะสั้น - สุทธิ	97,238.87	38.08	91,363.44	38.33	5,875.43	6.43
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	9,868.44	3.86	9,125.30	3.83	743.14	8.14
สินค้าคงเหลือ	7,069.21	2.77	7,324.34	3.07	(255.13)	(3.48)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9,950.41	3.90	8,943.63	3.75	1,006.78	11.26
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	164,033.16	64.23	152,083.50	63.80	11,949.66	7.86
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	961.33	0.38	854.36	0.36	106.97	12.52
เงินให้กู้ระยะยาว - สุทธิ	63,278.04	24.78	59,423.66	24.93	3,854.38	6.49
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	3,282.03	1.28	3,116.07	1.31	165.96	5.33
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	22,104.51	8.65	21,164.67	8.88	939.84	4.44
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	606.36	0.24	522.27	0.22	84.09	16.10
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,113.03	0.44	1,189.45	0.50	(76.42)	(6.42)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	91,345.30	35.77	86,270.48	36.20	5,074.82	5.88
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	255,378.46	100.00	238,353.98	100.00	17,024.48	7.14

ในปี 2560 สหกรณ์การเกษตรมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 255,378.46 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.14 ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน 164,033.16 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.23 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.86 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ระยะสั้น ร้อยละ 38.08 รองลงมาเป็นเงินสดและเงินฝากธนาคารร้อยละ 12.33 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน 91,345.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.77 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 5.88 ส่วนใหญ่เป็นเงินให้กู้ระยะยาว ร้อยละ 24.78 จากการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์การเกษตร พบว่า สหกรณ์ได้นำสินทรัพย์ไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ได้ในอัตราร้อยละ 1.61 ซึ่งสูงกว่าปี 2559

รายการ	2560		2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
หนี้สิน						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น	72,205.62	28.27	66,583.35	27.93	5,622.27	8.44
เจ้าหนี้การค้า	3,087.96	1.21	2,944.78	1.24	143.18	4.86
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,555.38	0.61	1,378.94	0.58	176.44	12.80
เงินรับฝาก	82,940.14	32.48	77,281.53	32.42	5,658.61	7.32
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	24.93	0.01	24.34	0.01	0.59	2.42
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	3,046.29	1.19	3,129.57	1.31	(83.28)	(2.66)
รวมหนี้สินหมุนเวียน	162,860.32	63.77	151,342.51	63.49	11,517.81	7.61
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	5,068.78	1.99	4,582.01	1.92	486.77	10.62
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	161.64	0.06	51.25	0.02	110.39	2.15 (เท่า)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	8,736.29	3.42	8,330.28	3.50	406.01	4.87
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	13,966.71	5.47	12,963.54	5.44	1,003.17	7.74
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	176,827.03	69.24	164,306.05	68.93	12,520.98	7.62
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น	57,774.37	22.62	53,834.16	22.59	3,940.21	7.32
ทุนสำรอง	15,489.32	6.07	14,769.55	6.20	719.77	4.87
ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับและอื่นๆ	5,839.77	2.29	5,603.96	2.35	235.81	4.21
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	22.95	0.01	19.37	0.01	3.58	18.48
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	384.12	0.15	240.31	0.10	143.81	59.84
(ขาดทุนสะสม)	(4,942.74)	(1.94)	(3,814.07)	(1.60)	(1,128.67)	29.59
กำไรสุทธิประจำปี	3,983.64	1.56	3,394.65	1.42	588.99	17.35
รวมทุนของสหกรณ์	78,551.43	30.76	74,047.93	31.07	4,503.50	6.08
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	255,378.46	100.00	238,353.98	100.00	17,024.48	7.14

สหกรณ์การเกษตรมีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 255,378.46 ล้านบาท ประกอบด้วย หนี้สินทั้งสิ้น จำนวน 176,827.03 ล้านบาท หรือร้อยละ 69.24 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 7.62 หนี้สินส่วนใหญ่เป็น เงินรับฝาก ร้อยละ 32.48 รองลงมาเป็นเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น ร้อยละ 28.27 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น สำหรับทุนของสหกรณ์ จำนวน 78,551.43 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.76 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 6.08

หากพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น พบว่า ส่วนใหญ่สหกรณ์การเกษตรมีสัดส่วนของหนี้สินและทุนของสหกรณ์ สูงกว่าปี 2559

ฐานะทางการเงินของสมาชิก

รายการ	ปี 2560	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
เงินออมของสมาชิก (ล้านบาท)	126,379.38	115,685.09	9.24
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	19,156.75	17,548.46	9.16
หนี้สินของสมาชิก (ล้านบาท)	172,862.69	161,759.04	6.86
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	26,202.76	24,537.50	6.79
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกมากกว่า (น้อยกว่า) หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	(7,046.01)	(6,989.04)	0.81

ในปี 2560 สหกรณ์การเกษตรมีการสะสมเงินออมไว้กับสหกรณ์ จำนวน 126,379.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 9.24 มีผลให้เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 19,156.76 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 9.16

หนี้สินของสมาชิกมีจำนวน 172,862.69 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 6.86 มีผลให้หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 26,202.76 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 6.79

หากพิจารณาฐานะการเงินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปี 2560 พบว่า สมาชิกจะมีหนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกมากกว่าเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก จำนวน 7,046.00 บาท อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 พบว่า แม้ว่าสหกรณ์การเกษตรจะมีหนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกเพิ่มขึ้นแต่ก็มีเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกเพิ่มขึ้นด้วย

แสดงการเปรียบเทียบหนี้สินเฉลี่ยและเงินออมเฉลี่ยของสมาชิก ในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560)

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน	2559		2558		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการขายและบริการ	147,608.41	97.56	143,684.44	97.63	3,923.97	2.73
รายได้เฉพาะธุรกิจ	2,427.07	1.60	2,285.32	1.55	141.75	6.20
รายได้อื่น	1,261.83	0.84	1,199.09	0.82	62.74	5.23
รวมรายได้	151,297.31	100.00	147,168.85	100.00	4,128.46	2.81
ต้นทุนขาย/บริการ	130,487.07	86.25	127,802.25	86.84	2,684.82	2.10
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	9,310.73	6.15	8,753.29	5.95	557.44	6.37
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	7,515.87	4.97	7,218.66	4.91	297.21	4.12
รวมค่าใช้จ่าย	147,313.67	97.37	143,774.20	97.69	3,539.47	2.46
กำไรสุทธิ	3,983.64	2.63	3,394.65	2.31	588.99	17.35
กำไรสุทธิต่อสมาชิก (บาท/คน)	604.14		514.94		89.20	17.32

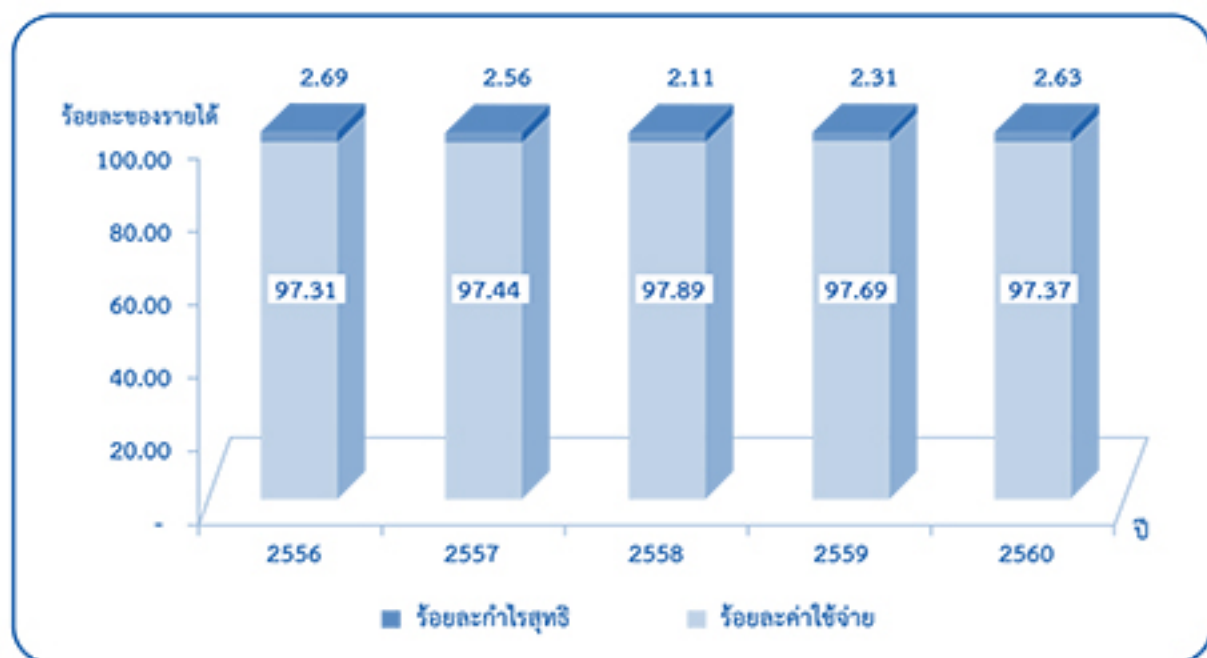
ในปี 2560 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร จำนวน 3,709 สหกรณ์ มีรายได้ทั้งสิ้น 151,297.31 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 2.81 ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 147,313.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.37 ของรายได้ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 2.46 ผลการดำเนินงานก่อให้เกิดกำไรสุทธิประจำปี ทั้งสิ้น 3,983.64 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.63 ของรายได้ทั้งสิ้น เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรสามารถควบคุมต้นทุนขาย/บริการได้ดีกว่า ปี 2559

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ผลการดำเนินงาน	ปี 2560			ปี 2559			จำนวนเงิน เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)
	สหกรณ์		จำนวนเงิน	สหกรณ์		จำนวนเงิน	
	แห่ง	ร้อยละ	(ล้านบาท)	แห่ง	ร้อยละ	(ล้านบาท)	ร้อยละ
สหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิ	2,578	69.50	6,147.45	2,473	67.37	5,490.38	11.97
สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ	1,087	29.31	2,163.81	1,152	31.38	2,095.73	3.25
สหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน	44	1.19	-	46	1.25	-	-
รวม	3,709	100.00	3,983.64	3,671	100.00	3,394.65	17.35

- ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ประจำปี 2560 มีผลกำไรสุทธิ 3,983.64 ล้านบาท ประกอบด้วย
- สหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิมีจำนวน 2,578 สหกรณ์ หรือร้อยละ 69.50 ของสหกรณ์การเกษตรทั้งสิ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 6,147.45 ล้านบาท
 - สหกรณ์ที่มีผลขาดทุนสุทธิ มีจำนวน 1,087 สหกรณ์ หรือร้อยละ 29.31 ของสหกรณ์การเกษตรทั้งสิ้น เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 2,163.81 ล้านบาท
 - สหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน จำนวน 44 สหกรณ์ เป็นสหกรณ์จดทะเบียนใหม่ และยังไม่ได้เริ่มดำเนินธุรกิจ

แสดงผลการดำเนินงาน ในรอบ 5 ปี (2556-2560)

หากพิจารณาผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) พบว่า สหกรณ์การเกษตรมีอัตราค่าใช้จ่ายที่ใกล้เคียงกันทุกปี เป็นผลทำให้กำไรสุทธิในรอบ 5 ปี มีอัตราแตกต่างกันเล็กน้อย

เปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	2560	2559
จำนวนสหกรณ์	แห่ง	3,709	3,671
จำนวนสมาชิก	คน	6,597,117	6,592,320
ทุนดำเนินงาน	ล้านบาท	255,378.46	238,353.98
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	2.25	2.22
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.06	0.06
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	(%)	6.08	5.65
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	(%)	7.62	4.65
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	(%)	5.22	4.71
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	(%)	37.47	34.80
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.60	0.62
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	(%)	1.61	1.46
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	(%)	7.14	4.96
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	(%)	1.66	(1.71)
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	604.14	514.94
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	19,156.75	17,548.46
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	26,202.76	24,537.50
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	(%)	65.36	68.01
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	(%)	4.87	4.29
4.6 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	(%)	17.35	0.76
4.7 อัตรากำไรสุทธิ *	(%)	2.70	2.36
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.01	1.00
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	18.18	15.75
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	20.08	23.17
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	(%)	62.53	65.20

หมายเหตุ : * อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจาก กำไรสุทธิ หารด้วย รายได้จากการขาย/บริการ และคูณด้วย 100

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.cad.go.th โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 4302-4308